

миха́йло
оре́ст

ЛУНИ ЛІТ

1 9 4 4

МИХАЙЛО ОРЕСТ

ЛУНИ ЛІТ

УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО
КРАКІВ 1944 ЛЬВІВ

Літературний редактор
Святослав Гординський.
Обкладинка й титульна вініста
Бориса Крюкова.
Друкарня Укр. Академії Наук
Львів, Постгасе 11.
31 — КZ. 40131.

Я вернувся до тебе, отчизно мої,
І вспіхаюся рідним долинам.
О як солодко пахне ласкова земля
Чебрецем і полином!

Аромати віків, дорогі, затишні,
Вони душу потіхою росять
І здається, що вістку таєму мені
Од відійшлих приносить.

Шіби предки мої в спочуванні чуткім,
Незреченої добrosti повні,
Привітання мені ароматом тонким
Посилають любовні.

Просвітлі по втомі життєвих доріг,
Закликають вони примиритись,
Перейти їх осель всюдисущих поріг
І навік прояснитись.

Щоб душа, заквітчавши в невинні вішки,
Усміхалася завжди долинам
І задумливо пахла в наступні віки
Чебрецем і полином.

1942.

ГРОЗА

Потужні венди вибігли на обрій;
Вони ревуть, великі і недобрі,
Синяються в тісноті далини
І знов біжать, і далі мчать вони.

Незримий пелетень за ними рине,
Від грому стін його тремтять долини
І, наче подихи ловця грізного,
Вітри безумні линуть без дороги.

В безсоних, темних хатахплачуть діти,
У лісі з стогоном спадають віти,
Річки хитають берегів окови
І тужно гомонять нічні діброви.

У неозорій чорнілі рівнин
Дуби горять, роковані на скін,
Горить дуби, палають піжні липи —

Понурих ловів свіtlі смолоскипи.

Бачу голе і пустельне поле.
Бовваніє тьмина самота
На попуро-рівнім виноколі.

Тут ніколи не росли жита,
Не лунала радість конити:
Осенялась на лану піномому
Тільки втома, тільки самота.

Тільки небо сіре, нахололе,
Що не чуло і не знало грому,
Дивиться — безмежнє око втоми
В землю вбогу. Далечінь пуста.

Минає утомна, безрадісна дніна;
Палючий і згубний, затих суховій,
Грізні догоряють на заході хмари
І тиша спадає, надходить спокій.

Ти ждеш — і погасли багрянці на пебі,
І присмерк постав, тиходумний чаклун,
І, діоочи чари, в затоки блаженні
Таємно иливе понад килимом руи.

Вторнулись парки і сади
У шати млисті.
Дитя, чого шукаєш ти
В пожовклім листі?

Квіток не знайдеш ти під ним,
Минули квіти,
Минає все, ік легкий дим —
О тлінний світ!

Весняним кленом я був;
Та вгасли весни —
І цвіт побляк, мій лист опав
І не воскресне.

Я — сум, я — попіл забуття,
Я — далі млисті.
Кого шукаєш, о дитя,
В опалім листі?

1939.

ВНОЧІ, ПРОКИНУВШИСЬ

В кімнаті — сторожка, передсвітлана тиша...
У ринві шарудить, збігаючи, вода:
Годинами гризуть старі, недобре мині
Кору набряклих стін — уперті, як біда.

І відчуваєш ти крізь нерухомість мурів,
Як тане і мопчить холодний, мокрий сніг,
Як чорні паркани здригаються попуро
І втому стережуть безсоних, злих доріг.

„Ой з-за гори сніжок лєтить,
А в долині козак лежить...“

Я пісні отчизни слухаю;
Проста, лагідна, смутна,
Тугою, тихою тугою
Серце поймає вона.

Судилось мені загинути,
В полі скінчити життя
І потім душою полинути
В тихе пісень забуття.

1939.

„Что ми шумить, что ми звсінть ...“
Слово о полку Ігореві.

Повиниться земля
Тупотом копит,
Сналахнув здали
Золочений щит.

Серце нам опали
Порохи печалі
Та тумани тужні,
Та вітри потужні.
Тож навіщо мріє,
Злотом пломеніє
Нам остання милості —
Серце утомилось!

І пропав параз
Дружній грім копит,
В далині погас
Золочений щит...

СТОРОЖ

Давно, в вік щастя неповторний
Ти край отців охороняв,
Стояв на чатах, непоборний,
І в далеч погляд посылав.

Ти привид горя і утрати
Прогнав у надра кам'яні
І об твої залізні шати
Вітри розбились отруйні.

І спраглий кровні і розбою
Печери не лишав дракон —
Все зло, настражене тобою,
В безсилій пориндало сон.

На сонці спли добрі рала,
В садах лунали співи дів
І ріки стопи омивали
Святих, незайманих гаїв.

Але прийшли світанні тьмяні —
І ти пішов, покинув нас,
Пішов на вікі — і в тумані
Вогонь твого меча погас.

То хто ти був, незнаний друге?
Уяви витвір, милій міт?
Ми пині хилимось, недужі,
Коло зачинених воріт,
Що застушили нам цвітіння;
Тебе ж піде, піде нема.

В одежі білій омертвіння
Всіма путями йде зима.

1939.

У книзі старовинній я знайшов
Рукопису незнаного уривок
І прочитав його:

....уже віддавна

Громадились ознаки лиховісні:
Дерева не цвіли, зникали квіти
З лиця землі і в пурпурових ризах
Погрозливо палали вечори.
Злоба, порок, неситі насолоди
Нещадно коротили дні людей.
Постали лжепророки між народом;
Жорстокі, владолюбні і підступні,
Вони погнали світ в безодні згуби,
Бо нечестиво славили Бездутнє.
Жертовники війни горіли; небо
Диханням битов опалялось. Голод,
Чума і мор пустошили край.
Люд обезумілій святыні ищив,
Безчестив кладовища і вбивав
Усіх, хто опирався злому чину.
Останні мудреці пішли в пустелі;
В печерах оселившись, день-у-день
Молитву діочи, вони чекали

Кінгл Речей. Але ватага дика
Знайшла до них тропу через піски
І, підніята намовою жаскою
Проводирів дивовільських, убила
Обранців мудrosti. І враз блакить
Потьмарилася. Могутня бури, грім...“

На слові цім рукопис уривався.
Що це було? Грізна пересторога?
Легенда стародавня? Темна провість
Незнаного нікому прозорливця?
І чим кінчалась гідна дива повість?

1938.

Прийдешнє — пуща, в пітьмі всл, німа;
Стежки — слова, та слів у пій нема.
Ти йдеш, глядиш: навколо тьма і тьма.
Одне ти знаєш: тиха і смутина,
Тебе по той бік пущі жде труна.

1939.

АФОРИЗМИ

Праведник може спіткатись на тропах земних
з нечестивим,

Але між душами їх путь исходима лежить.

*

Ріки, зачаті горами, живлять долини і луки,
Але, дійшовши пустель, гинуть у мертвих пісках.

*

Радість, як птиця, черкається об двері і далі
полине;

Горе, як звір, день і ніч бродить круг дому твого.

*

Смілива юність у далеч погляд жене іскрометний,
Мужество, новне скорбот, піжно в минулі глядить.

*

Я радості свічу уперто ніс в житті —
Ісваже його скінчу в сльозах і тиготі?

РОЗЛУКА

Нас роз'єдинав життя розбурханий потік,
І ми, два береги, не зайдемось попік.

ВІК ЮНИЙ І ВІК МУЖНІЙ

Щедра весна облила все дерево цвітом сліпучим.
Мало, як мало плодів осінь дбайлива збере!

1939.

Замети, глибокі замети,
Снігами завинна даль,
Снігами попиті, посте,
Мовчання твоє і печаль!

Умреш ти в безликій пустині,
І твій передчасний загин
Оплаче на білій рівнині
Тужливе витти хуртовині.

1939.

О серце світів, о лагідне!
В безмірній щедроті своїй
Схилися, далеке і рідне,
І землю скорботну огрій!

Я, спраглий любови иеної,
Благаю тебе: підійми
Мене із безодні страшної,
Бездоні убивства і тьми!

1939.

Прекрасні дні, в минулім потонулі!
Ще образ ваш не стерся, не поблід:
Іду в ліси, де мій застався слід,
І знов мені шумить дерева чулі.

Я бачу бліскавичний біг козулі,
Таємну папороть і тихий глід,
Суниць я бачу ароматний плід
І п'ю блаженним слухом клич зозулі...

Враз барви щастя гаснуть. У півтімі
Квадрат вікна біліє. Чорні ґрати,
В залізі двері. Тиша. Я — в тюрмі.

О духи! Я не хочу тут конати,
Я — волі син. Порвіть ногубну сіть!
Я плачу, я благаю: поможіть!

1939.

Погасли серці сонячні хорали,
Я все забув: і мислі, і слова.
Тижку, сувору путь мені вказала
Гнівної долі чорна булава.

Твою, відійшлий вождю мій і друже,
Я кличу знов благословлящу тінь.
Допоможи! Нехай душа недужка
Священих знову сповиниться тремтінь.

Душі осліплій дай, о дай проаріти,
Дай бачити обрис неземного дні,
О дай відчути глибоке серце світу
І чуд обітованих настаний!

Попід ногою сніг щодни ринить суворо
І холод обступив у місті кожен дім,
В спокої мертвому ліси, луги і звори;
Мороз — всевладкий цар. Він окував простори
І серце студить подихом грізним.

О инголи весни, о племено крилате,
Коли прилинете? І сміхом осійним
Коли розтопите зими холодні шати,
Коли постануть знов живущі аромати
І залунає благовісний грім!

ПО ЗАХОДІ СОНЦЯ

(Фрагмент)

Світило дня зайніло — і перші
спнуються присмерки.

Ріка
лягла на захід.
Високі береги
уже зчорніли, а ріка
— безслійна, біла-біла смуга —
лежить між чорнотою їх
в найглибшому спокої.

Чорні дерева
в найбільшій перухомості, землі відомій,
на берегах різьбляться
на тлі небес, іще не смеркливих, — там, де сонце
зайшло.

О Боже, збережи
для радості
нерадісний мій дух!

А від ріки
несуться піжні і могутні хори жаб.
Вони лунатимуть ще безліч літ,
коли мене не буде.

О Боже, збережи
для радості
нерадісний мій дух!

Боявся я, що жах понурий крикиє,
Що закривавлиться в оселях вікна —
І сталася біда, і крикнув жах,
І вікна закривавились в містах.

Минула згуба — і лише скорбота
Темнить душі твої; тепле золото;
Але володар твій — не смертна мла:
Живи у правді і не бійся зла.

Живи, живи, о серце, чином правим,
Дай прорости новим, новим отавам,
Бо подих крил погубних не поняв
Глибокого коріння піжніх трав.

І буде день: розквітне всеохлив посох,
Заскіє провість у блакитних росах —
І в сиянні рос і неземних тишин
На землю прийде Парсіфалів син.

1934.

Приходьде, приходьте, ласкаві гноми!

Я — в келії чорного сну;

Украдьте від мене тугу і втому

І в землю зарийте пічну.

А потім розбийте камінні пороги,

Розвійте глітючий бран

І двері розкрийте: за ними дорога

І день, золотий океан!

Весни-цариці золотобарвний трон
Сієє серед лісу на поляні,
Стоять довкола цього кроткі лапі
І слухають небесний гомін крон.

Я пережив паругу і полон,
Я зацілів в убийчім гурагані, —
Душі, що злому не сплатила дані,
Присниться тут її найкращий сон.

Свій скарб забуттій тут вона оновить;
Прадавніх віщувань слова святі
Вона згадає, тихо їх промовить

І потім, у блаженнім забутті
Потужно виростає крила сині
І полетить до райської святині.

1939.

Святковий люд сповияє храми
І дзвонів мідь гуде;
Сіле сонце над садами,
В садах струмують фіміями
І всіх садів розкрилися брами:
Країна гостя жде.

І він приходить, гість жаданий:
Садами лине він —
Для злих каратель невблаганий,
Чесноти сторож бездоганий,
Добром і миром осіяний,
Могутній Лъогенгрін.

1939.

Весно, прийди!

З мурів недолі, з обіймів біди
Випеди душу в сади
Многоцвітні!

Над тихим і стомленим домом
Розлийся воскресним і радісним громом,
Чарами світлого квітня
Дух відроди!
Хай дару твого животворча, божествена щерть
Скорботу поборе і смерть;
Хай доли засплють привіти,
Як сяли колись;
Хай брами розкриються чистих узлісь —
І юність моя в авреолі блакитній
Вийде з печер погребових, иещела,
Вийде, воскресла!
Вийде на лоно ликуючих лук
І хай з твоїх люблячих рук
Вічності прийме причастя
На межах квітчастого щастя,
Де лишуть твої нез'пнущи сади.

Весно, прийди!

Як гураган, що рветься на розлоги
І у сваволі дикої снаги,
Безмежно лютий, б'ється в береги
Озер понурих розпачу й тривоги;

Як громовиця, що сліпа і тужна
Лютує у розгоці темних сил
І хмарами, вагою вогких тіл,
Стрлсає обрій злобно і потужно —

Невже ти так минеш, мое життя?
Волію я ласкавість і безвітря
І тиху осінь, цвіт і дар буття,
Коли вона, розлившиесь у повітрі,
В гаю гаптує лагідне шиття.

Іду я на її припадний голос,
І тане непоборна тягота,
І супокою золотистий колос
Ростить і пестить тепла самота.

ЛІСОВІ

Привіт, привіт тобі, о мудрий отче!
В твої обійми я вERTAЮСЬ знов;
Душа моя з твоєю злитись хоче,
Я — в свіtlім захваті, я — весь любов!

Ворожий світ тощав мене нещадно, —
Я зніс усе — і нині, блудний син,
Благаю: о введи мене в відраду,
Ласкаву тайну твоїх глибин!

Хай буду в кронах думати високих
І говорити в лепеті листів,
В квітках радіти і в могутніх соках
Дрімати тихо до кінця віків!

1941.

ДАЛЕЧ ДОРИГ

П. Демидкові

Осілини учителі, лагідні воїни,
Нас виводить у далеч доріг,
Перемогами їх наше серце озброєне
І величать нас мудроші книг.

А всеблагосне діто без краю розмотує
Нам сувої свої запашні —
І всі дні новились золотою простотою,
Тихосинні і праведні дні.

Я озеро благосне синтиму
І в ньому довіку любитиму
Подобу омріяних днів.

Лісами воно облямоване
І літо стойть очароване
Навколо його берегів.

І цвіт непорочної лілії
Спокоєм і тишею білою
Приваблює очі лісів.

А хмари ясніють так молодо
І заходу пломінне золото
Спливач на озеро днів.

Поля і ліс — душі моєї дім.
Цвітуть на межах дрік і матерника —
І радісна мені нова сторінка
В Євангелії літа золотім.

Час заходу в діброві: чистота,
Глибокий аромат, святе мовчання;
Незнаному хвалу і величання
Боз слів проказують дерев уста.

В гущавину зелених, мирних куп
Вступає ніжно сонце бурштинове.
На галіві стоїть отець діброви:
Залитий світлом, віковічний дуб.

Ти незліченних літніх вечорів,
О пращуре, прийняв благовоління!
Тобі — любов моя і поклоніння —
Яви ж науку многомудрих днів!

З циклу „ХОРАЛИ ЗАХОДУ“

1.

Був вечір липневий — і кротка любов
Мене, небентежного, солодко ранила.
Далеко, в рожевому курині танули
Доми під горою і баші церков.

А захід божествений, око очей,
Велично-безмовний, палав над долиною
І синіх небес чистоти голубиної
Горкалисъ вершини нерушних алей.

О сило над силами, дай падійти
До тебе, єдина, стежками вечірніми
І златним промінням — дарами сумирними —
Як тихі тополі, мене просвіти!

2.

Опалових хмар величава фльотилія
Спочила на обрії дальнім
І літнього вечора лагідна лілія
У серці цвіла безпечальнім.

Моя осійна, моя радісна пристане,
О раю мій, вечоре літній!
Учуся твоєї безміриної істини,
Бо в ній — мій кінець заповітний.

В испам'яті тоне, розпалось, забулося
Все темне, самотнє, безраднє
І в співі твоєму навіки замкнулося
І світло душі нерозгаднє.

Душі здається: далеччю омита,
В крапах чужих своє єство укрите
Розповила б негадано вона;
Там радістю прозорою радіти
І світотвір безмежно полюбити
Вона могла б, погідна і ясна.

І серед ристу рідного узлісся,
Де з деревами дні її сплелися,
Їй мариться далека, красна путь:
Цезані гори в небі розрослися,
Магнолії цвітуть — і кипариси
Край вод морських на милу гостю ждуть.

Радій, безкінечний світе,
Рости, зеленій і буйй!
Крий цвітом блаженні віти
І леготом повни гай!

Знають ліси величаві,
Тишин голубих житло:
Світом у співі слави
Правує злотне жезло.

Я вгору підношу руки,
Сонце на них горить,
Горить мої свічі-руки
І славлять, славлять блакитъ.

ЛІС

До цього течуть урочисто
Тисячі добрих воль;
Він їх зустрічає, кроткий король,
Тихим шелестом листя.

І стеляться нижче віти,
Стелитися нижче любов —
І чистих сердець дорогий улов
Славлять зелені сіті.

Радіючи дню осійному,
Братаеться з променем лист —
І серце в часи невідомі
Будує райдужний міст.

О люди, прийдіть, поклоніться лісам!
Блаженство вони подарують вам.

Просвітлі, ви будете пити свободу,
Омріяну вами давно.
Племена прийдешні, зелені народи!
Пребудьте довіку в спєві згоди:
Сонце над вами одно.

1935.

П. Д.

Молились на захід поля. Бурштинове
Свічення в небі було.
Стойть на колінах служитель діброви:
Сонце зайшло.

Без краю стелли аромати жертовні
Ліловий чебрець —
І входило літо, безмежне і повне,
В безсмертний кінець.

«Дні довшають ; світло при-
бувас могутнім, але рівним, трі-
юмфально - спокійним прибоем ;
на лугах язвітає шаплія : настає
літо, літо молоде, шавлівіс літо!»

З разоман

Із райського краю як радісна птиця,
Як блискавка мчала дзвінка колісниця
І гнали її не окрілені коні,
А вітру південного пружні долоні.

Оздоба її виднокруг золотила,
Колеса іскрилися наче світила,
Під нею на луках трава розступалась
І квіти любовно у спиці вплітались.

Услід її шуміли дерева велики,
Для неї тужавіли лагідні ріки:
Без плеску і хвиль по гладіні дзеркальний
Вершила вона свій похід тріумфальний

І біг зупинила в містині високій --
І впішов із неї юнак ясноокий,
До сонця підніс він два спін фіяли
І покликом свіжим уста пролунали.

І вдумливі іволги, тихі зозулі.
Далекі зозулі клич літа почули
І довго співали йому, молодому,
В затишних глибинах зеленого дому.

Той клич повторився в лугах і дібровах,
І сповнились доли вогнів фіялкових:
То квітла шавлія; а райські фіяли
Вгорі, над привітанням краєм сіяли.

Літо настало — і царственні чари його обстунили
Душу воскреслу мою. Слава, о літо, тобі!

Вранці, коли мене будить проміння потоки гарячі,
Гліняний глек я беру, повиний дзвінкої води.

Чую в руках прохолоду його — і зрадію, згадавши
Свіжість припадну лісів і гостелюбій криниць.

Мирне обличчя криниць відбиває безтрепетне небо;
Вільхи, посестри воді, їх тишину стережуть.

Поруч жовтіє стіна староденної, тихої глини:
Строгое мовчання віків перед душою стоїть.

Струмінь бризючий біжить на луги, а вгорі, понад
яром.

Ллються з розложистих крон співи і поклики
птиць.

В їх голосах, висотою і вольним повітрям понятіх,
Чую: лунає хвала щастю і синьому дню!

Літо блаженне! В яку височінь ти мене пориваєш?
В ясності віщій своїй щоб обіцяеш душі?

Слух цагострю я любоп'ю, щоб мову високу
збагнути —
І у призначений час в співво твоє піднесусь.

1934.

Твердиня темно-синя, дальній ліс
Над обрієм чоло своє підніс.

Гляджу здаля: нерушна і німа,
Стоїть стіна — і брам у ній нема.

Душі дерев близька душа моя —
І довгу путь верстаю до лісу я.

Коли ж прийшов, розтала пітьма стін
І сонмами колон розкрився він.

І міднє свічений його колон
Вгорнуло серце в денний, зрячий сон.

Оминвся слух і просвітився зір
І всі чуття поняв глибокий мир.

Квіток без ліку процвітало в нім,
Ліс був для них любови тихий дім.

Я ніби вперше зрів їх чистоту,
Довірливість і лагоду святу.

Свободи дух повин олтар узлісь,
І віщі пахощі лунали скрізь.

І несподівано з небес примчав
Блакитний вітер; він на ліс упав,

І сколихнувся верховіть орган,
Вгорі поплив задумливий пеан —

І в серці, як молитва, забришів
Солодкого братерства вольний спів.

Сьогодні знов и думав про ліси...
Вночі, коли навколо тьма і спокій,
Я бачу їх: пімотні і величні,
Подавшись чорнявою в безмір почі,
Напів чуваючи, напів у сні,
Вони стоять сторожею круг міста.
Вночі з чуттям подяки і любови
Я думав про ліси... До приголов'я
Наблизився великий дуб. Я чув
Його мовчання і глибокий подих
Всього єєства його. Солодкий голос
Од цього віяв: о злагоді, злагоді!
І неспійманне таєство буття
Було навколо мене і в мені.
В єдиній пориві моє єєство злинуло
І рознустилось тіло, наче піна,
Без знаку жодного. Я ріс корою,
Я соком верховітти був снівучим
І в мірідах листу и тремтів,
Блаженства сновинний. Лишиєвий день
Поймав собою все; и в цьому був,
Я золотився в пім... Чи мить одну,
Чи рік тривало чудо, я не знаю —

І від'єдналися ліси від мене
І відійшли за місто, в безмір ночі.

Глибока, невимовна самота
На мене налигла, і я благав,
Я закликав: „Прийдіть, прийдіть до мене!“
Але ліси стояли непорушно,
Подавшись чорнивою в безмір ночі.
І знову повторив я закликання —
І шум розлігся, піби вследенські
Птахі чи духи пролітали тъмою.
І знов розтали стіни, знов не стало
Моєї плоті, знову я витав,
Блаженний духом, у житті древеснім —
І по хвилині знов відчув себе
На ложі розпростертим. У руці
Я щось держав. То був дубовий лист
Міцний, тугий, з різьбленими краями:
Ліси, довіри сповнившись ясної,
Ключ до буття свого мені вручили...

О брамо невідома, де ти, де?

Дві гожі посестри, дві мирні сосни
Ростуть на травистій поляні.
Куди непорушно глядять вони?
Їх думи і мрії — кому віддані?

На хмари з любов'ю глядять вони,
А хмари пливуть, сніжнобілі сині,
Пливуть тріомфально за обрій, у гавань,
Пливуть в непомеркний всіх весені травень.

СМЕРТЬ

В глибокому сні мої мила,
Незрима очам, говорила:

Я лукам, дібровам, садам
Цвітіння душі віддам;
Джерола блакиттю очей напою
І в них заспіваю про радість мою —
І пов'ється в садах голубий фіміям,
І стане земля, як храм.

О любі дерева, мовчіть, не шепчіть!
Клоніте відраду своїх верховіть:
Під вами — мій друг. Він спить.

1935.

Н. Г.

Цвітіння і радість, бризкиння і рух
Приваблюють зір, очаровують слух;
О хай же святиться божественній порив
У далі витаяочі, в душу просторів!

О юносте, світла! Летять поїзди
І квітиуть і мрійливо пахнуть сади,
І рвутися нестримно блажені тополі
В безмежжя величне блакитної волі.

Ця свіжість, що райських черпнула криниць,
Краса, непорочне сіяння зінниць —
Невже їм дано відлунати і минути
І темних законів не скинути пута?

О юосте, вище фіял повноти!
Збери свої сили і так зацвіти,
І так засійй, щоб повік не згасати
І гостсю бути довічного свята.

Мідній, розростайся, крилисъ і полинъ
У синъ пессмерканиу, в естер, в височинъ —
Як рвуться блаженно високі тополі
В безмежжя величне небесної волі!

I там, біля грани законів земних
Хор янголів добрих у шатах святних
Тебе привітає братерським цілунком
I райські ключі будуть їх подарунком.

Під гимни і клики святих оболок
Ти приймеш безсмертя магічний вінок,
Ти зайдеш на вишні, на вічні престоли
I не померкнеш ніколи!

ПЕТРАРКА

Вона прийшла, коли в тяжкім полоні
Самотності він спрагу рук простяг
До джерела любови, спітла, благ;
Любов прийшла — і впали тьми запони.

Доспіли дні його, мов повис грено;
Щасливий, він в незайманих лісах
Узрів Ясної Женственности стяг
І в чистих водах — блик Її корони.

Вона умерла. Світич видноокруга
Утратив він — і загніздилась туга
Між віт його життя, пониклих віт.

Але не вірив він, мудрець, утраті:
Блаженства безмір дав йому дознати
Близький од віку, безутратний світ.

Уже не бути їм, зимовим думам!
Синіє знов розквіана блакить,
Уже шумлять сухим весняним шумом
Прозорі сплети голих верховіть.

Ідуть до мене благоносні гості,
Я чую їх ласкаве знамено:
Кленова віта, отяжіла бростю,
Заглянула в розчинене вікно

І цілий день не тихнув вітер. Дзвінко
Повз сонячні доми він пробігав —
І розгорнулася голуба сторінка
У київі города — і я читав

Про подвиг ніжності, про душу братню
Дерев і вулиць, далей і жони,
А в серці бився вітер ароматний,
Лункий посол воскресної весни.

1935.

Достиг моєї мрії первоплід,
Хвилює серце радість непочата.
О діво, як тебе іменувати
І де твій слід?

Прийди, я жду тебе! Любови гепій
Живе в деревах, на луці зеленій
І в мірідах пломінних квіток.
О, як сіяє золото заток
Під літнім сонцем, в час ополуденний!
Ти — там, край неба, в далечі блаженній
І в сяйві оболок.

1937.

Н. К.

Ти — цвіт землі! Тебе люблю, бо знаю:
Я впіс серцем у твоїм теплі,
І, вдичиній, з піжністю я повторяю:
Ти — цвіт землі!

Прийдешні бурі спліть у дальшій млі,
І долю всемогутнію я благаю:
Хай поминуть тебе негоди злі!

Хай янголи із золотого раю
Несуть тобі на білому крилі
Небесну ласку і любов безкраю:
Ти — цвіт землі!

1939.

Небес блакитну загріву
В зорі вона несла,
Літ її третя октава
В повнім цвіту була.

Уста, чистотою поняті,
І волосу теплий цмин -
Вона ввійшла межи свято
Моїх линієвих годин.

Коли з високостені мріїна
Дивилась на обрій вона,
В очі її спокійні
Вступала свята далина.

КАЗКА

Весна настала радісна і вишні зацвіли.
Мій дім з дороги дальньої навідали посли.

Ласкаво уклонилися і мовили мені:
„Привіт тобі від владарки в щасливій стороні“.

„За горами блакитними могутні є ліси;
Там славна діва царствує всевладної краси“.

„Глибокий мир, незайманий, поняв її красу
І промінь сонця золотого заплівеся у косу“.

„Вона тебе покликала у благоносний край.
Бринять дороги сонячні! О, друже, поспішай!“

Весна настала радісна і вишні зацвіли.
До діви, в край обіцянний мене ведуть посли.

1937.

КОЛИСКОВА

Сни, мій синочкику, засни!
Час надійшов тишини:
Вітер — він крила згорнув,
Вітер у вітті заснув;
Вишині, всі в білім цвіту,
Сплють у веснянім саду,
В сон повилися клени.

Сни, мій синочкику, засни!

Вийшли із райських долин
Янголи. В кожного крині
Тихо сріблиться. Вони
Плинуть, ласкаві, крізь сни
В білому царстві весни.

Сни, мій синочкику, засни!

1937.

Давно не лунає вість
Сонячних, можливих запроши;
Землі дорогої сині і гість,
Гляджу, задуманий, в осінь.

А там, коло стіп грабів
Не меркне бронзове тління.
О часе таємний моого воскресіння,
О смутку незнаних днів!

Звичаєм дорогим у день осінній
Обходив я діброви і поля;
Погасла даль, в обіймах безгоміння
Під небом хмарним марила земля.

В містину заблукав я невідому, —
Мене манив округлий косогір:
Стіною можною стояв на ньому
Повитий синю, предковічний бір.

По роздумі, побожно і несміло
У гущину і сутінь я вступив —
І враз мені здаля замерхтіло
Яскраве світло, наче сліво див.

То, дахом сосон лагідно укрита,
Росла у глухині беріз сім'я;
Палали жовтиною свіtlі віти —
І радісним теплом понявся я.

Немов служителі добра і віри
Тут оселились, занедбавши світ,
І для скарбів премудrosti і миру
Знайшли у пущі неприступний скіт.

І чулися мені могутні хори,
Горіли шати золотом густим
І від кадильниць тихий і прозорий
Спливав живиці ароматний дим.

Він обіймав любовно сині доли,
Він плив на простори далеких плем
І підіймався плавно і поволі
До сирої ласкавости небес.

1934.

Осінь. Та серцю не смутно
На тихій, осінній землі:
Заснули край моря могутні
З далеских країн кораблі.

Ля пісням і благосне місто
Спочило в задумливім сні.
На горах, відрадні і чисті,
Горять вечерові вогні.

.... кінець Його був загадковий; він пропав без вісти, пішовши вслід за двома білими оленями, посланими по нього, як каляли, з царства фей."

В. С. Соловйов.

У ложах камінних прозорчасті струмені,
Рокочучи солодко, плинуть; задумані,
Стоять понад іншими лісі
І милі лунають з кущів голоси.

Жива і цілюща, сподівана тайна
В повітрі розлита, у травах розмаянна,
Я — в радості свіжій, я жду:
Я тайну чую святу.

Здригнулося серце: в широкій розколині
З'явились два білі, два лагідні олени;
Справдилось! Безсмертя посли
По мене прийшли.

РІДНІ ГОЛОСИ

P. M. Рільке

Мої оселі — межи днем і сном,
де по забавах засинають діти,
де люблить ввечері старі сидіти
При ногнищі червонім, за столом.

Мої оселі — межи днем і сном,
де існо гаснуть вечерові давони,
там край криниць стоять в утомі жони,
А тиша повинить їх і все кругом.

Там любе древо — липа за вікном;
Всі літа давні, що у ній мовчали,
Знов у гіллі густому задрижали
І знов чувають межи днем і сном.

P. M. Рільке

CASABIANCA

Я знаю малу, темподаху
Церкву на мирий горі,
До неї в вись, як монахи,
Бредуть кипариси старі.

Святих покинуте гроно
В пішах живе пімих,
А вечір ронить корони
Крізь вікна на чола святих.

P. M. Рільке

БОДЕНСЬКЕ ОЗЕРО

Над берегом — села зелені.
Смутно бриняТЬ многоденні
Дзвони далеких давнинць.
В утомі ждания нескінченний
Замки у води південні
Втупили очі бійници.

А хвиля грає ласкава,
І злотні, легкі пароплави
Керують свій світлий біг;
А там без числа, величаві
Гори встають срібноглаві —
За цілями всіх доріг.

P. M. Рильке

До церкви на горі веде дорога —
Там, в висоті збудована вона,
Зорить на тину хат, мала й ясна,
Бо їй сповірено село убоге.

Але будує вище день весняний;
Вона всеміхається, вона мовчить,
Не бачить хат — і в сині осіяний
Лише його, мов наречена, зрити.

P. M. Рільке

Себе пайшов я доби смерковій;
Темні хвилі котились лукою,
Білі берези мигтіли корою
І вечір стелив задуманий дим.

В мовчанні його я зростав, небагатий,
Хотів би гіллям ряснім процвітати,
Тільки б себе з усім поєднати,
Стати в гармонії звуком одним...

P. M. Рільке

ПЕРЕД ЛІТНІМ ДОЩЕМ

Із зелені старого парку враз
Щось, безіменне вимкнулось. Потому
Він тихо підійшов до вікон дому
І мовчазливим був. Лиш раз-у-раз

Кричав чиркун^{*)} в деревах гальовини, —
У нам'яті вставав Ієронім:
Такий душевний пал і самотина
У тім лунали голосі однім,

Який накличе зливу. Стіни залі
З картинами на них повідступали,
Немов не сміли підслухати нас.

І від шпалер відбилося блідих
Непевне світло, що дітей маліх
Страшить і томить в пообідній час.

---

^{*)} Чиркун — der Regenpfeifer

P. M. Рільке

ОСІННІЙ ДЕНЬ

Час, Господи! Дай літу одійти!
Клади на сонячний годинник тіні
І по долині вітер розпусти.

Зволи плодам доспіти в яснім саді;
Дай їм ще два погожі дні і влій
Останній сік, солодкий і густий,
У лгоди важкого винограду.

Безхатній шині — не віднайде хати,
Самотній шині — довго буде шині;
Не спати буде він, листи писати
І неспокійно по саду блукати,
Де листя мчиться натовпом глухим.

P. M. Рільке

Ти чув, мій ліс, подув зім скорботний,
Але весна лунає — і сміліш
Своє сріблó ти тониш, недрімотний,
І, знаю, тугу гойно взелениш.

Що далі йду твоїми я стежками,
Не спізнаю мети — але дарма:
Твої глибини замикала брама, —
Тепер її нема.

Ф. Гельдерлін

БОГИ

Етере тихий! Завжди в нещасті ти
Беріг мій дух — і в подвиг шляхстний, в вись
Крилип єство моє ти часто,
Геліос-воїдю, промінням можним.

О добрі ббги! Бідний, хто вас не зна,
У грудях диких розлад він вік несе
І світ для нього піч, і жадна
Радість йому не цвіте, ші пісня.

Допічно юні, живите ви в серцях,
Що люблять вас, дитинно-ясні чуття
І в тузі темній та блукані
Генію ви не дасте загинуть.

Ф. Гельдерлін

ДО ДІОТИМИ

Радосте горньої музи! Ти жівла колись
примирила, —
Знову, благаю, прийди; хаос часу погамуй!
Битву шалену спиняй небесною піснею миру,
Поки роздвоєне в нас єдність ясна не поиме,
Поки людини днедавня натура — спокійна,
могутнія —
Радо не витоне знов з клекоту мутних часів.
В серце збідніле народу вернись, красото
життєносна.
Входь у гостинні доми, в храм спротливий
вернись!
Хоч Діотіма живе, як квіти піжні зимио,
Духом могутнія своїм, — сонця шукає й вона.
Сонце духу проте, найпрекрасніший світ,
закотилося
І серед ночі, и мороз, бурі гнівливі гудуть.

Ф. Гельдерлін

НІЧ

Місто спочило; освітлена вулиця тихе і новолі
І з смолоскипом вози пророкотіли по ній.
Люди по радощах днія додому ідуть відпочити;
Втрата і зиск по трудах голову, словену дум,
В тиші похитують дому; без квітів, без гроں
виноградних
І без сопворень руки ринок порожній спочив.
Тільки в садів лунають струни перебори: то, мабуть,
Люблічний грас або хтось самітний, що нараз
Друзів далеких згадав і юности час; та фонтани
Посеред клюмб запашних, свіжі, шумлять
і шумлять.
Тихо в повітрі смерковім бриняять задумливі дзвони:
Сторож, пильнующий час, місту годину вістить.
Рантом проноситься подув і крони дерев
еколихнулись —
Глини: то подоба землі, місяць таємно зійшов
На небеса. Замріяла ніч величаво надходить
З чистими сонмами зір, чадам далека земнім,
І, здивована гостя, прекрасна чужинка між людьми,
Над верховинами гір сумно сіяє вона.

C. George

ПІВДЕННЕ УЗБЕРЕЖЖЯ: МОРЕ

Забуту батьківщину з небом хмарним
Осініжена закрила дальня гать.
Лунає клич її привітом марним!
Крайни див нас ваблять і манять.

Маслини лагідні і сосни мирні
В садах, понятих світлом і теплом —
Нас жде внизу на глибині сафірний
Мандрівний човен з золотим крилом.

В повітрі фіміям троянди плине.
Сам Князь Кінцл, суворий пілігрим,
Лише як приноситель благостині
Той край проходить з усміхом ясним.

C. Георг

УЩЕЛИНА

Там, у безодні град лункий і пружний
Крихку, прадавню скелю роздробив.
Там ані камінь, ані звір потужний
Деревам сивим кореня не рив.

Що то за плями — скрізь по дну міжгір'я
Розкидані, подібні до сніжин?
То певне голуба сіріє пір'я,
Якому иструб присудив загин.

Ти виніз забігаєш? Але груди, руки
І голова твоя — що тут воної?
Що важить плач твій, трепет твій і муки
В земному надрі, в серці глибини?

C. George

З вікон цих вечірній край
Споглядали ми колись —
Світло в них горить чуже.

З брами в'ється ще тропа,
Де любила ти стоять,
Щоб потому в долину йти.

Місяць в сяєві блідім
Воскресив твоє лицє...
Я мовчу, исма тебе.

Нерухомість — тиша — тьма.
Як колись, опали дім!
Радість ти взила в світи.

M. Давтендей

СЕРПЕНЬ

Я оком поломінним в час опівнічний
При місяці бачив сліди фосфориції,
І там, де стойть садова стіна,
Мені уявилася біла жона.
Книгу сліпучу своїх падій
В хустці вона несла осійний,
А обік, немов спіча небувала,
На брамі садовій зори налала.
При світлі хистковому читала жона,
Лице шовкоткане скилила вона,
І груші великі в тісноті буйній,
Як льонкини пишні, звисали їй.
На тихім чолі — я бачив здаля —
Піжно здригалось думок гілля;
Читала вона і сповнялась див —
І ранок прийшов, і книгу закрив.

M. Давтендей

Дрозди папилися щедрого сонця,
З садів сіяють хорали весінні,
В усіх серцях дрозди загніздилися
І всі серця розбуяли садами
В яскім цвітінні.

Землі виростають великі крила,
І в пір'я нове одяглись маріниня,
Всі люди птаством крилатим стали,
Щоб вити гнізда в блакиті.

Говорять дерси зелені громади
І співом шумлять в височині, до сонця,
В розкритих душах купається сонце,
Всі води грають, иломеню повні;
Весна чудодійна огонь і води
Єднає любовно.

M. Давгендей

Поніл повинить очі мої,
Звуки не будить слуху мого;
Каміння, вітри, деревá,
Гинуть для мене ваші слова, —
Чую в просторі щоночі, щодня
Лиш власне, голодне і дике я.

P. Демель

ТИХЕ МІСТО

Лежить в долині город;
блідий минає день
і піч надходить; зір нема,
не вийшов місяць, — на просторі
стоїть піномна тьма.

Тумани місто криють,
з високих спливши гір;
всі звуки, всі дахи, доми
закутали важкі дими,
лише давнинці мріють.

Мандрівника ноймає острах, —
але, нежданий, занесів
на дні, в тумані теплий огник
і з уст дитинних залунав
хвалебний спів.

АРФА

Сосновий ліс, стривожений, стоить,
На захід линуть хмари темношаті,
До гнізд пімотиє воронин спішить,
Приглушеню туде гілли брунате
І стугонить мій крок.

Горбами цими я колись блукав,
Не знавши бур великого жадання,
На ваш правічний шум я не здіймав
Давніше рук в високім пориванні,
О мужні сосни!

Без руху майже — стовпніце колои —
Вони стоять, днедавні, посірілі;
Та рине в тиску ще зелених кроп
Бадьюорий повів стриманої сили,
Як перше.

Мов дух підземний, велетка одна
Підносить вгору руку дивовижну,
Брунатим золотом горить она
До кореня, розросла над недвижну
Сім'ю посестер.

Шаліють пальці в пориві тяжкім,
Зусилля нижче їх голчасте руно,
Мов захватом перейняті п'яніким,
Жагуче б'ють вони в закляті струни
На арфі дивній.

І з арфи лине понад морем віт
Могутній звук за хмари темношаті;
Пого спізняв я з молодечих літ
І чую — стугонить гілля брунате:
Прийди, прийди, о буре!

І я руки потужної жадав,
Що в потиску могла б мою обнити,
І пальці я до болю простягав, —
Шіхто не міг руки, всієї, взити!
І я затис її в кулак.

У вирі пристрастей метався я,
Безрадний, між твариною і богом;
Але віднині знай, душа моя,
Єдину пристрасть у житті розлогім:
До всього світу.

Ринь, можна буре, ліс стрясай старий!
Страси й мене, підгоне передвічний!
Мчить ворония в тісноті болзкій.
Дай сил стояти в самоті владичній,
Світе!

Б. Вілле

БРАТИ
(Wurzelgenossen)

Келія мріє
В бору величнім,
Овінна сосон
Шумом довічним.

Довірливу душу
Мають дерева
І всю таємницю
Одкриють ченцеві.

В побожному диві
Він наслухає,
Як шептіт незглибний
Гіллям промовляє:

„Пустельнику, рідний!
Ми всі — брати,
Корінь єдиний
Дав нам рости.

Пустельнику, брате!
Всім серцем своїм
Будь з нами в єдинії.
В єдинії святім.

О душі, єднайтесь!
Ликує скрізь
Орган неомірний,
Всесвітній ліс!"

І скрипку пустельник
Бере, умилений,
І їй повіряє
Хорал блаженний...

О келіє мрійна
В бору величнім.
Овіана сосон
Шумом девічнім!

X. Моргенштерн

АЛЕЯ

Люблю я алею рівну,
Її гордовитий біг;
Впадає вона в переливну
Бухту небес голубих.

Я нею лечу в безмірне,
На котву в вічності став.
Інче легенда сумирна,
Час у мені відлунав.

Крилом я далі вдихаю,
Куди не сягає смерть —
З усіх безкрайні налає
Грізна, стопломіна твердь.

X. Моргенштерн

ПЕРШИЙ СНІГ

В зимовий ліс
з глибини сріблсто-сірих вийшла
струнка козуля
і обережно, крок по кроку, пробує вона
недавно випалий, холодний, чистий сніг.

Про тебе всі думки мої, прекрасна.

A. Момберт

Під спів гримучий я море створив,
і постаріло море, і мало безліч років;
я сам, як праਪівніч, став старий —
і втратив спокій і обрая свій,
і запав у похмурій сон,
осипаний перлами пінних колон.
Клекотали орли ненастанино
і шугали в печерах мого убрання.

Всі мої душі спали.
І сонце сяйливе з глибини повстало. ·
Здригнувся я,
бо стежив самого себе, як зміл:
моя рука, підведена круто,
розкрила небо закуте
і сонце пустила з нього
на злотні дороги.
Творить далі рука — і далеко мій дух;
лежу я, орли клекочуть округ,
все безволі моєї росте і диші.

Лежу я: тиха людина в тиші.
З спльфами повіз промчав, переїхав мене;
життя зацвітає, нове і буйне.
З вод підвелася, пишио руїниться
зелена земля
і келехом щастя горить здалля, —
і дивиться пильно око мое,
як між галузям синиця
гніздо на світлій березі в'є.

O. Ю. Бірбавм

ПРИЯЗНЕ ВИДІННЯ

Іс вночі воно мені приснилось,
Серед дня його побачив я:
Луг, порослий зорями стокроток,
Білий дім за зелениню кущів,
Статуї богів між листом сплють —
І, спокою попен, я іду
З нею, люблячию, в прохолоду
Дому білого, в солодкий мир,
Що обох чекає нас, прекрасний.

K. Буссе

ПОЧАТОК ОСЕНИ

Надходить осінь; дивно день поблід,
В траву спадає глухо спілкий плід,
Лелеки в дальнино путь готові знов,
Ніч довша і землі холоне кров.
Небавом лист умре, і прийдуть двоє.
— Коли, мій друже, рушу в путь з тобою?

П. Шліф

ДОЩ

Бором тихим він іде —
Сірий чоловік,
Сірий спів його бринить,
І вміть стихає шаства крик.
Недвижно сосни височать;
Їх віти, темні і душні, мовчать.
З глибин далеких
Озвався грім.

ЗМІСТ

ANIMA ERRANS				
Я вернувся до тебе	5	Як гураган	31	
Гроза	6	Лісові	32	
Бачу голе і пустельне поле	7	ДАЛЕЧ ДОРИГ'		
Минає утомна, беврадісна дніна	8	Осінні учителі	33	
Вгорнулись парки і сади	9	Я оверо благосне синтиму .	34	
Вночі, прохіднившись	10	Поля і ліс	35	
Я пісні отчизни слухаю	11	Був вечір липнісний	36	
Повинтеся земля	12	Опалових хмар	37	
Сторож	13	Душі вдастесь	38	
У кппії старовинний	15	Радій, безконечний світє .	39	
Прийдеши — пуща	17	Ліс	40	
Афоризми	18	Радіони дню	41	
Замети	19	Молились на захід поля .	42	
О серце світів	20	Із райського краю	43	
Прекрасні дні	21	Літо настало	45	
Погасли серця'	22	Твердиня темно-синя .	46	
Попід ногою сніг	23	Сьогодні вночі	48	
По заході сонця	24	Дві рожі посестри	50	
Боявся я	26	Смерть	51	
Приходьте, приходьте, ла- скаві гноми	27	Цвітіння і радість	52	
Весни-царинці златобарвний tron	28	Петрарка	54	
Святковий люд	29	Уже не бути їм	55	
Весно, прийди	30	Достиг мосії мрії первоплід	56	
		Ти — цвіт землі	57	
		Небес блакитну заграву .	58	
		Казка	59	
		Колискова	60	

Давно не лунає вість . . .	61	— Уделінна . . .	87
Звичасм дорогим . . .	62	— З вікон цих . . .	79
Осінь . . .	64	М. Давтендей: Серпень	80
У ложах камінних . . .	65	— Дрозди напилися . . .	81
РІДНІ ГОЛОСИ			
P. M. Рільке: Мол оселя	66	Р. Демель: Тихо місто	83
— Casabianca . . .	67	— Арфа . . .	84
— Боденсько озеро . .	68	Б. Вілле: Брати	86
— До церкви . . .	69	X. Моргенштерн: Алєя	88
— Себе найшов . . .	70	— Перший сніг . . .	89
— Перед літнім дощем .	71	A. Момберт: Під спів	
— Осінній день . . .	72	гримучий . . .	90
— Ти чув, мій лісе.	73	O. Ю. Бірбам: Приязнє	
Ф. Гельдерлін: Боги . . .	74	видіння . . .	92
— До Діотіми . . .	75	K. Буссе: Початок осені	93
— Ніч . . .	76	Й. Шляф: Дощ . . .	94
C. Георге: Південне уз-			
бережжя . . .	77		

YB